

T.C

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/8505

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.02.00/610 - 158110
Konu : Soru Önergesi

16..10.7/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 28/06/2012 tarihli ve A.01.0.KKB. 0.10.00.00-74127 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili Sayın Sena KALELİ'nin 7/8505 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK: Cevap (3 sayfa)

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN SENA KALELİ'NİN 7/8505 ESAS NO'LU YAZILI
SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bursa Uludağ'ın eteklerindeki topografik yapısı, iklimi ve verimli topraklarıyla İ.Ö.7. yüzyıldan daha eskilere uzanan bir geçmişten, günümüze ulaşabilmiş bir kentsel yerleşmedir. Bursa tarihiyle ilgili en eski kalıntılar ise, ancak Bitinya, Roma ve Bizans dönemine tarihlendirilmektedir. Bursa'yı gerçek kimliğine ulaştıran ise Osmanlılar olmuştur. Selçuklu Döneminin kültürel yoğunluğunun bu bölgelere varamamış olması ve Osmanlı uç beyliğinin kısa sürede devlet olarak Bursa'ya ulaşması bu yörelerde Türk kültürünün hızla yaygınlaşması sonucunda gelişmiştir. Bu nedenle Anadolu-Türk evinin en eski ve en özgün örneklerinin son otuz yıl öncesine kadar Bursa'da bulmak mümkündür. Ancak yoğun yapılaşmaya açılan Bursa'nın yerleşim alanlarında tarihsel özelliklerle yüklü görkemli evler hızla tüketilmektedir. Geçmişten günümüze miras olarak kalan ahşap ve kagir evler, konaklar, ibadethaneler ve yapılar ya yeni imar yapılarına kurban edilmekte ya da olanaksızlıktan kendi kaderine terk edilmektedir. Müze kent niteliğindeki Bursa'daki bu değerlerin kaybolmaması ve gelecek kuşaklara miras bırakılması için kamulaştırma ve restorasyon çalışmaları büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda;

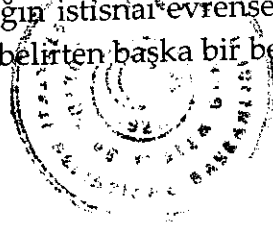
SORU 1: Bursa sınırları içinde kültür ve tarih mirası konumunda olan ahşap-kagir ev, konak ibadethane ve benzeri yapılarla ilgili bir envanter çıkartılmış mıdır? Bunların toplam sayısı ne kadardır?

CEVAP 1 : Bursa ili sınırları içinde envanter çalışmaları da tüm ülkemizde olduğu gibi sürdürülmekte ve sürekli güncellenmektedir.

Günümüze kadar Bursa ili genelinde; 175 arkeolojik sit, 13 kentsel sit, 1 kentsel arkeolojik sit, 1 doğal-tarihi-arkeolojik sit, 6 tarihi ve kentsel sit, 1 kentsel ve doğal sit, 4 arkeolojik ve doğal sit, 3116 sivil mimarlık örneği, 67 kalıntı, 1 korunacak sokak, 406 dinsel, 293 kültürel, 77 idari, 50 askeri, 41 endüstriyel ve ticari yapı ile 160 mezarlık, 4 şehitlik, 13 anıt ve abide 2863 sayılı Kanun kapsamında tescil edilerek koruma altına alınmıştır.

SORU 2: 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarının Koruma Kanunu çerçevesinde Bursa için özel bir planlama yapılması doğrultusunda Bakanlığınızca bir çalışma başlatılmış mıdır? Bu doğrultuda bir ödenek ayrılmış mıdır?

CEVAP 2: "Bursa ve Cumalıkızık Erken Osmanlı Kentsel ve Kırsal Yerleşimleri" 2000 yılında UNESCO Dünya Miras Geçici Listesi'ne alınmıştır. Bir varlığın Dünya Miras Listesi'ne alınabilmesi için Dünya Miras Komitesi tarafından belirlenen 10 kriterden en az biri ile bütünlük ve aslına uygunluk koşullarını karşılaması ve uygun bir yönetim planına veya varlığın istisnai evrensel değerinin, tercihen katılımcı yollar ile nasıl korunması gerektiğini belirten başka bir belgeli yönetim sistemine sahip olması gerekmektedir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun Ek 2'nci maddesi uyarınca 27/11/2005 tarihli ve 26006 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Alan Yönetimi ile Anıt Eser Kurulunun Kurulu  ve Görevleri ile Yönetim Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 8'inci maddesinde "Yönetim alanı sınırları belirlenen sit alanları,  ren yeri ve etkileşim sahalarına ilişkin yönetim planı taslağı, kentsel sitlerde ilgili belediyelerce doğrudan hazırlanır veya ihale mevzuatında belirtilen usul ve esaslara göre ihale suretiyle hazırlattırılır." h k m  yer aldığından, "Bursa ve Cumalıkızık Erken Osmanlı Kentsel ve Kırsal Yerle imleri"ne ilişkin yönetim pl nı Bursa Büyükşehir Belediye Ba kanlı ınca hazırlanmaktadır.

Bu kapsamda, her iki alan için belirlenen yönetim alanı sınırları 19/10/2010 tarihli Onay ile uygun bulunmuştur. Ancak Bursa Büyükşehir Belediyesi, yönetim alanı sınırları ile ilgili olarak değişiklik talebinde bulunmuş (Sultan Külliyesi de eklenmiş) ve ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri dikkate alınarak revize edilen yönetim planı sınırlarını 25/04/2012 tarihli yazıları ekinde onaylanmak üzere Bakanlığımıza iletmi tir. Söz konusu sınır de i ikli i  nerilerinin, Bursa Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 28/06/2012 tarihli toplantısında değerlendirilerek uygun bulunmuş olup, Onay alınmasının ardından sınırlar kesinle ecektir.

Bunlara ek olarak, Bursa Büyükşehir Belediye Ba kanlı ınca Aralık 2011 tarihinde Alan Başkanlığı kurulmuş, ayrıca "Bursa Hanlar Bölgesi (Orhangazi Külliyesi ve  evresi), Sultan Külliyesi (Hüdavendigar, Yıldırım, Yeşil, Muradiye) ve Cumalıkızık Köyü" tarihi alanlarının bir bütün içinde UNESCO Dünya Miras Listesi'ne alınması ve söz konusu alanların güçlü, zayıf yönleri ile alandaki fırsatların ve tehditlerin belirlenmesi amacıyla, 23-24 ve 29 Mayıs 2012 tarihlerinde "Strateji Arama Toplantıları" düzenlenmiştir.

Söz konusu yönetim planı  alı ması Bursa Büyükşehir Belediye Ba kanlı ınca yürütülmekte olup, Belediyenin talebi  zerine Bakanlığımız Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünden iki uzman "Bursa ve Cumalıkızık Erken Osmanlı Kentsel ve Kırsal Yerle imleri" Danışma Kurulu  yesi olarak görevlendirilmiştir.

SORU 3: Bursa'da bugüne kadar tarihi ve kültürel değer taşıyan kaç yapının restorasyonu yapılmıştır? Halen devam eden çalışmalar nelerdir?

CEVAP 3: Bursa ili için 2008-2012 yılları arasında Bakanlığımız Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü yatırım programlarından gönderilen ödeneklerle 11 yapı için 16 i  gerçekleştirilmiş olup, toplam 1.933.390,50 TL  denek aktarılmıştır.

2012 yılında; "Bursa İznik Elbeyli Dromoslu Mezarının Konservasyonu ve  evre

Düzenlemesi" işi için 185.000 TL, "Bursa İznik Nilüfer Hatun İmaret (İznik Müzesi) Restorasyonu" işi için 236.000 TL ödenek aktarılmış olup, işler ihale aşamasındadır. "Bursa Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü Hizmet Binası Bakım Onarımı" işi için 32.000 TL ödenek aktarılmıştır.

Ayrıca, Bakanlığımız Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü 2012 Yılı Yatırım Programından; "Bursa İznik Surları Lefke Kapı Restorasyonu" işi için ödenek ayrılmış olup, "Bursa Türk İslam Eserleri Müzesi Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon, Mühendislik, Çevre Düzenleme Ve Teşhir-Tanzim Projeleri Yapımı" işi için 30.000 TL ödenegin aktarım çalışmaları sürmektedir.

SORU 4: Özellikle ilçe ve köylerde bulunan ve maddi olanaksızlıklar sebebiyle kendi kaderine terk edilen ya da merkezlerde imar çalışmalarına kurban edilen tarihi yapılar ve değerlerin korunması ile ilgili hangi önlemler alınmaktadır?

CEVAP 4 : Bakanlığımızca "Taşınmaz Kültür Varlıklarının Onarımına Yardım Sağlanmasına Dair Yönetmelik" kapsamında, özel hukuka tabi gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarının korunması, bakım ve onarımına destek amacıyla proje yardımı ve proje uygulama yardımı (Koruma Bölge Kurulundan onaylı projeleri bulunuyorsa) yapılmaktadır. Yönetmelik kapsamında yapılan proje ve proje uygulama yardımı talepleri, anılan Yönetmeliğin 5'inci maddesi gereği ilgili İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü kanalıyla Bakanlığımız Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğüne iletilmektedir.

Anılan Yönetmelik kapsamında 2005 ve 2011 yılları arasında Bursa iline; 23 adet taşınmaz için toplam 151.778 TL proje yardımı ile 20 adet taşınmaz için ise toplam 582.500 TL proje uygulama yardımı yapılmıştır.

Söz konusu yönetmelik kapsamında 2012 yılında Bursa ilinde bulunan 6 adet taşınmaza proje yardımı için 51.970 TL, 2 adet taşınmaza proje uygulama için 90.000 TL yardım yapılması kararlaştırılmıştır.

SORU 5: Koruma, yenileme ve restorasyon çalışmaları konusunda Bursa Valiliği, Vakıflar Genel Müdürlüğü ve Bakanlığınız arasında bir eşgüdüm sağlanmış mıdır? Bu doğrultuda nasıl bir planlama yapılmıştır?

CEVAP 5: Yatırım programında bulunan bazı işlerin ödenekleri Valilik İl Özel İdarelerine aktarılmakta olup, ihale iş ve işlemleri Valilik İl Özel İdaresi ile Rölöve ve Anıtlar Müdürlükleri koordinasyonunda yürütülmektedir.

